

Załącznik Nr 2 do Uchwały Nr LI/241/02 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 20 maja 2002 roku w sprawie uchwalenia „Programu Rozwoju Kultury Fizycznej i Sportu Województwa Podlaskiego do roku 2010”

**Nowelizacja Wojewódzkiego Programu
Rozwoju Kultury Fizycznej do 2010 roku**

**Opracowanie:
Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego**

Białystok, lipiec 2006

Spis treści:

Wstęp

1. Uwarunkowania formalno – prawne – podział kompetencji w zakresie kultury fizycznej i sportu.
2. Działalność z zakresu kultury fizycznej w województwie podlaskim.
3. Wyposażenie w infrastrukturę techniczną województwa podlaskiego.
4. Opinia podlaskiego środowiska sportowego nt. kadry szkoleniowej, bazy sportowo-rekreacyjnej oraz systemu organizacyjnego
5. Cele oraz zadania priorytetowe rozwoju kultury fizycznej i sportu w województwie podlaskim
6. Zakończenie i wnioski

WSTĘP

Cztery pierwsze rozdziały (*I. Uwarunkowania formalno-prawne - podział kompetencji w zakresie kultury fizycznej i sportu; II. Działalność z zakresu kultury fizycznej w województwie podlaskim; III. Wyposażenie w infrastrukturę techniczną województwa podlaskiego*) powstały po analizie szeregu dokumentów tj. ustawy: o kulturze fizycznej, o samorządzie województwa, o samorządzie powiatowym, o samorządzie gminnym, o finansach publicznych; „System sportu młodzieżowego, i in.

Rozdział IV (*Opinia środowiska sportowego nt. kadry szkoleniowej, bazy sportowo-rekreacyjnej i systemu organizacyjnego w województwie podlaskim*) – to materiał zebrany na podstawie ankiet, które zostały rozesłane do związków i organizacji opiniotwórczych zajmujących się kulturą fizyczną.

Rozdziały V *Cele oraz zadania priorytetowe rozwoju kultury fizycznej w województwie podlaskim*. Analizie została poddana: kadra szkoleniowa, baza sportowo-rekreacyjna i system organizacyjny w tych obszarach.

Ostatni, VI rozdział (*Zakończenie, wnioski*) zamyka opracowanie.

ROZDZIAŁ I

UWARUNKOWANIA FORMALNO-PRAWNE – PODZIAŁ KOMPETENCJI W ZAKRESIE KULTURY FIZYCZNEJ I SPORTU

W dniu 1 września 2005 roku zostało utworzone Ministerstwo Sportu w wyniku przekształcenia dotychczasowego Ministerstwa Edukacji Narodowej i Sportu oraz likwidacji Polskiej Konfederacji i Sportu. Uwzględnia to postulaty środowiska sportowego dotyczące powstania jednego ośrodka decyzyjnego w sporcie, przejrzystej struktury zarządzania i racjonalnego gospodarowania finansami.

Cele, które państwo zamierza osiągnąć poprzez sport, wymagają realizacji konkretnych zadań. Zajmują się tym nie tylko kluby i stowarzyszenia sportowe, ale i wyodrębniona struktura administracji rządowej.

Minister Sportu, powołany na podstawie ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o sporcie kwalifikowanym, kontroluje działalność sportową w Polsce oraz ponosi współodpowiedzialność za przygotowanie, a tym samym za sukcesy i porażki narodowej reprezentacji. Celem nadrzędnym utworzenia tego centralnego organu administracji rządowej jest powstanie jednego ośrodka decyzyjnego, który obejmując zakresem swego działania cały sport kwalifikowany, w tym sport profesjonalny, wyprowadzi sport z kryzysu oraz doprowadzi do jego maksymalnego rozwoju. Dzięki temu polski sport odzyska, wynikające z potencjału ludnościowego i gospodarczego naszego kraju, należne mu w Europie i w świecie miejsce.

Minister Sportu, pełniąc swą służebną rolę wobec polskiego sportu, m.in. nadzoruje tworzenie i działalność polskich związków sportowych oraz współodpowiada za wyszkolenie i skład polskich reprezentacji narodowych we wszystkich dyscyplinach sportu. Dąży do tego, by polscy zawodnicy zdobywali jak najwięcej medali i punktowanych miejsc przede wszystkim podczas igrzysk olimpijskich, na mistrzostwach świata i mistrzostwach Europy.

Minister Sportu dąży do upowszechnienia czynnego wypoczynku, do rozwoju sportu wśród dzieci i młodzieży oraz do takiej rozbudowy bazy sportowej, by jej wielkość i jakość zbliżyły Polskę do standardów krajów rozwiniętych. Minister dba nie tylko o obiekty podległego mu Centralnego Ośrodka Sportu, stanowiące podstawową bazę szkoleniową kadry narodowej, ale również o dostępność sportu w całym kraju. Powszechność sportu, wyławianie sportowych talentów oraz szkolenie uzdolnionej młodzieży doprowadzić mają do stworzenia dużej i silnej narodowej kadry, która będzie w stanie odnosić międzynarodowe sukcesy w długim okresie. W realizacji swych zadań Minister korzysta z aparatu pomocniczego w postaci Ministerstwa Sportu oraz z jednostek mu podległych, jak Instytut Sportu i Centralny Ośrodek Sportu. Współpracuje również z Polskim Komitetem Olimpijskim i stowarzyszeniami kultury fizycznej o zasięgu ogólnopolskim.

Podstawę prawną funkcjonowania podlaskiego samorządu stanowią przepisy ustawy o samorządzie wojewódzkim z dnia 5 czerwca 1998 r. (Dz. U. z 2001 roku Nr 142 poz. 1590). Zgodnie z art. 2 pkt 2 „Do zakresu działania samorządu województwa należy wykonywanie zadań publicznych o charakterze wojewódzkim, niezastrzeżonych ustawami na rzecz organów administracji rządowej”. W szczególności zadania publiczne obejmują zakres: ...kultury fizycznej.

Ustawa o kulturze fizycznej z dnia 18 stycznia 1996 r. (Dz. U. z 2001 roku Nr 81 poz. 889 z późniejszymi zmianami) określa zadania samorządu terytorialnego w sferze kultury fizycznej. Zgodnie z art. 4 pkt 1 w/w ustawy obowiązkiem organów samorządu terytorialnego jest organizowanie warunków prawno-organizacyjnych i ekonomicznych dla rozwoju kultury fizycznej. Zadania te powinny być realizowane w szczególności poprzez:

- popularyzację walorów rekreacji ruchowej;
- organizowanie zajęć, zawodów i imprez sportowo – rekreacyjnych,
- wspieranie działalności klubów sportowych działających jako organizacje sportowe,
- tworzenie, utrzymywanie i udostępnianie bazy sportowo-rekreacyjnej.

Ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie z dnia 24 kwietnia 2003 roku (Dz. U. z 2003 roku Nr 96 poz. 873) określa zasady współpracy pomiędzy organizacjami pozarządowymi a samorządem terytorialnym. Zapisy ustawy wskazują potrzebę współpracy samorządu z organizacjami działającymi w sferze pożytku publicznego oraz organizacjami pożytku publicznego. Nowa forma udzielania wsparcia finansowego poprzez otwarte konkursy ofert wprowadza obowiązek uchwalania corocznego programu współpracy z organizacjami pozarządowymi. Program ten jest podstawą współpracy z organizacjami trzeciego sektora. Ustawa w sposób rygorystyczny określa tryb oraz dokumentację składaną w konkursie ofert. Zakres dokumentacji oraz wymogi formalne zmniejszyły liczbę podmiotów mogących ubiegać się o wsparcie finansowe.

ROZDZIAŁ II

DZIAŁALNOŚĆ Z ZAKRESU KULTURY FIZYCZNEJ W WOJEWÓDZTWIE PODLASKIM

2.1. Opis wybranych działań i rezultatów z zakresu kultury fizycznej w województwie podlaskim

Zgodnie z ustawą o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie samorząd województwa podlaskiego na podstawie programu współpracy z organizacjami pozarządowymi ogłasza otwarte konkursy ofert. W zakresie kultury fizycznej, w latach 2003 - 2006 Zarząd Województwa Podlaskiego rozpatrzył wnioski zgłoszonych przedsięwzięć przez stowarzyszenia i kluby sportowe, dotyczące realizacji zadań zleconych z zakresu kultury fizycznej. Podpisane zostały umowy zawarte pomiędzy Województwem Podlaskim a stowarzyszeniami kultury fizycznej na łączną kwotę ponad 4 mln zł. Wyboru dofinansowanych zamierzeń z zakresu kultury fizycznej dokonano w oparciu o ustawę o samorządzie województwa, obejmujących w szczególności:

- organizację zawodów o charakterze wojewódzkim sportu młodzieżowego zgodnie z kategoriami wiekowymi określonymi przez Polskie Związki Sportowe,
- udział reprezentantów województwa w zawodach mistrzowskich, makroregionalnych, ogólnopolskich, międzynarodowych sportu młodzieżowego, zgodnie z kat. wiekowymi określonymi przez Polskie Związki Sportowe,
- organizacja przygotowań, szkoleń reprezentantów województwa do startów w zawodach mistrzowskich o randze krajowej i międzynarodowej w sporcie młodzieżowym,
- organizacja zawodów wojewódzkich w sporcie dzieci i młodzieży,
- udział w zawodach krajowych i międzynarodowych oraz organizacja zawodów wojewódzkich dla osób niepełnosprawnych oraz systemu szkoleń reprezentantów województwa w sporcie osób niepełnosprawnych,

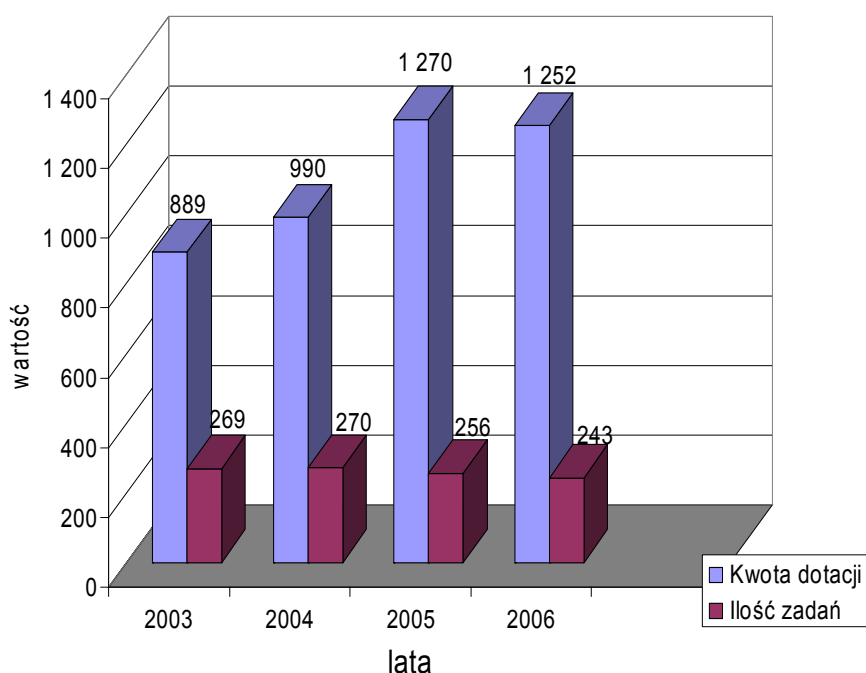
- udział reprezentantów województwa oraz organizacja zawodów wojewódzkich w rozgrywkach makroregionalnych, krajowych i międzynarodowych sportu akademickiego, wiejskiego i szkolnego,
- szkolenie kadry wojewódzkiej instruktorów, trenerów, sędziów sportowych;

Podział dotacji z budżetu województwa podlaskiego w latach 2003 – 2006 w zakresie kultury fizycznej i sportu:

Rok	2003	2004	2005	2006
Dotacja	889 000*	990 500	1 270 000	1 252 000
Pozostała działalność	24 000	47 300	46 000	222 000
Nagrody Marszałka	-	24 000	24 000	24 000
Stypendia sportowe	-	-	-	54 000

*W tym 83 000 zł przekazane z Departamentu Zdrowia i Polityki Społecznej na kadre wojewódzką młodzików

Graficzne ujęcie zależności między udzieloną dotacją a ilością zadań realizowanych przez trzy największe stowarzyszenia sportowe (PFS, SZS, LZS)

Udzielone dotacje w 2005 roku w podziale na największe stowarzyszenia województwa podlaskiego

Podlaska Federacja Sportu – 536 175 zł

Podlaski Wojewódzki Szkolny Związek Sportowy - 227 900 zł

Podlaskie Zrzeszenie Ludowe Zespoły Sportowe – 210 000 zł

Podlaski Związek Piłki Nożnej - 71 500 zł

Powyższe stowarzyszenia zorganizowały lub brały udział w blisko 300 zawodach sportowych

Zestawienie wybranych stowarzyszeń, które otrzymały dotację z budżetu województwa podlaskiego w latach 2003 – 2006 w zakresie kultury fizycznej i sportu:

	2003	2004	2005	2006
Podlaska Federacja Sportu	320 000	328 321	536 176	500 000
Podlaski Wojewódzki Szkolny Związek Sportowy	193 000	205 500	227 900	228 000
Ludowe Zespoły Sportowe	180 500	189 500	210 000	200 000
Podlaskie Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych „START”	40 000	40 000	40 378	35 000
Akademicki Związek Sportowy Zarząd Środowiskowy	30 000	30 000	32 000	30 000
Podlaski Związek Piłki Nożnej	67 400	67 000	71 500	50 000
Suwalski Okręgowy Związek Żeglarski	16 800	21 500	15 000	15 000
„Olimpiady Specjalne” - Oddział Regionalny Podlasie	9 500	9 500	14 000	14 000
Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej w Łomży	6 400	6 700	7 000	8 000
Liga Obrony Kraju	2 600	300		
Klub Balonowy Białystok	2 900	3 600		4 000
Podlaski Związek Brydża Sportowego	1 900	2 000	4 000	4 000

Mazowiecko – Podlaski Klub „Oyama Karate”	2 900	5 000	5 000	5 000
Podlaski Oddz. Wojew PTSS „Sprawni Razem”		3 500	7 000	7 000

2.2 Kadra wojewódzka młodzików

W wyniku porozumienia zawartego pomiędzy Urzędem Marszałkowskim Województwa Podlaskiego a Ministerstwem Edukacji Narodowej i Sportu przy uczestnictwie przedstawiciela Podlaskiej Federacji Sportu, Zarząd Województwa Podlaskiego dofinansowuje szkolenie sportowe zawodników powołanych do kadr wojewódzkich młodzików. Wspólne zajęcia szkoleniowe dla najlepszych zawodników w województwie prowadzone są pod opieką trenerów najbardziej skutecznych w szkoleniu młodzieży.

2.3 System sportu młodzieżowego

System Sportu Młodzieżowego (SSM) to umowny zbiór zasad i regulaminów organizacji szkolenia i współzawodnictwa sportowego młodzieży uzdolnionej, opracowany na zlecenie organu państwa właściwego w sprawach kultury fizycznej i sportu, koordynowany przez ten resort i dofinansowywany ze środków publicznych przeznaczanych corocznie na rozwój sportu dzieci i młodzieży. Z tych też względów przyjęło się wręcz mówić o państwowym systemie sportu młodzieżowego.

Powinnością państwa jest wspieranie sportu, szczególnie sportu dzieci i młodzieży. Zgodnie z obowiązującym w Polsce prawem, za rozwój poszczególnych dyscyplin odpowiadają polskie związki sportowe. To one programują i realizują szkolenie sportowe, kierują jego realizacją, współdziałając z innymi organizacjami i stowarzyszeniami, a także organizują i prowadzą system współzawodnictwa w swoich dyscyplinach. W celu umownego wyodrębnienia ze sportu kwalifikowanego efektów szkolenia i współzawodnictwa młodzieży uzdolnionej w kategoriach wieku: młodzik, junior młodszy, junior i młodzieżowiec - stanowiących naturalną podstawę do dalszego szkolenia w kadrach narodowych seniorów, system ten, będący integralną częścią sportu kwalifikowanego, nazwany został Systemem Sportu Młodzieżowego.

SSM obejmuje dwa podsystemy: szkolenia sportowego młodzieży uzdolnionej oraz współzawodnictwa sportowego dzieci i młodzieży. W odniesieniu ograniczonym wyłącznie do młodzieży uzdolnionej realizowany jest "Program szkolenia i współzawodnictwa sportowego młodzieży uzdolnionej.

Pierwszy z podsystemów obejmuje szkolenie kadr wojewódzkich młodzików - KWM oraz kadr wojewódzkich juniorów - KWJ (skupiających juniorów i juniorów młodszych), a także szkolenie w publicznych i niepublicznych szkołach mistrzostwa sportowego - SMS i NSMS oraz w ośrodkach szkolenia sportowego młodzieży (centralnych lub regionalnych) - OSSM lub WSSM w poszczególnych dyscyplinach. Szkolenie kadr wojewódzkich (KWM i KWJ) oraz szkolenie w WSSM realizują wojewódzkie interdyscyplinarne stowarzyszenia sportowe - wiss, a szkolenie w pozostałych formach - polskie związki sportowe - pzs lub ogólnokrajowe stowarzyszenia i związki stowarzyszeń prowadzące działalność w zakresie sportu kwalifikowanego.

Podsystem szkolenia winien być podporządkowany celom perspektywicznym, a więc ukierunkowany na identyfikację utalentowanych zawodników, którzy w trakcie zaprogramowanego wieloletniego procesu szkolenia rozwijać będą swoje indywidualne predyspozycje, tak by poprzez kolejne etapy treningu stawać się najlepiej przygotowaną "kadram rezerwową", która skutecznie wkraczać będzie na areny rywalizacji w kategorii seniorów.

Podsystem współzawodnictwa sportowego dzieci i młodzieży porządkuje różne formy i rodzaje rywalizacji, przewidując pewne ograniczenia nadmiernej lub nieuzasadnionej eksploatacji startowej młodych zawodników, zależnie od kategorii wieku i płci. Celem systemu nie są bowiem wyłącznie osiągnięcia "na tym etapie szkolenia", lecz w kategoriach perspektywicznych. Współzawodnictwo młodzieży uzdolnionej zostało ujęte w system punktacji opracowany dla czterech kategorii wiekowych, od młodzika do młodzieżowca, w każdej z dyscyplin objętych SSM.

Założenia organizacyjne i finansowe Programu szkolenia i współzawodnictwa

sportowego młodzieży uzdolnionej są opracowywane corocznie przez departament właściwy w zakresie sportu młodzieżowego i zatwierdzane do realizacji przez ministra właściwego w zakresie kultury fizycznej i sportu.

Wyniki w klasyfikacji województw, a także poszczególnych dyscyplin i klubów sportowych, wykazują na utrzymanie poziomu sportowego w stosunku do 2004 roku, z tendencją niewielkiego postępu we współzawodnictwie młodzieżowym kraju.

Tabela 2.1 Wyniki współzawodnictwa młodzieżowego 2005

Klasyfikacja wojewódzka						
	Woj.	Młodzież	Junior	Junior młodszy	Młodzik	Suma końcowa
1	MAZ	5604,48	5101,32	4264,22	2547,99	17518,01
2	WLP	4824,96	4042,4	3346,66	2231,09	14445,11
3	ŚL	2160,75	4708,56	3601,04	2550,58	13020,93
4	DŚL	3322,27	3780,99	3006,79	2160,76	12270,81
5	MŁP	1960,5	3423,77	2531,96	1903,44	9819,67
6	POM	2778	2922,87	2217,97	1729,05	9647,89
7	KPM	2215,76	2340,92	1992,18	1656,76	8205,62
8	ŁDZ	1727,25	2255,97	1970,26	2192,21	8145,69
9	ZPM	1745	1802,9	1915,83	1348,42	6812,15
10	LBU	2116,25	1686,19	1508,48	1197,5	6508,42
11	LUB	1479,76	1214,61	1510,24	1635,75	5840,36
12	WM	1334,75	1990,34	1379,2	1088	5792,29
13	PKR	787,25	1105,58	1082,86	1380,74	4356,43
14	PDL	521,88	1241,41	1182,41	1155,08	4100,78
15	OPO	523,25	830,17	935,38	951,67	3240,47
16	ŚWI	283,5	834,33	698,52	972,17	2788,52
	Suma	33385,61	39282,33	33144	26701,21	132513,15

W porównaniu ogólnopolskim, w stosunku do 2004 roku, województwo podlaskie utrzymało się na 14. miejscu.

Tabela 2.2 Wyniki współzawodnictwa młodzieżowego 2005

Klasyfikacja klubów

M w PL	Klub	Młodzie żowiec	Junior	Junior młodszy	Młodzik	Suma
1	Śląsk Wrocław	751,5	617,5	416,13	136,5	1921,63
2	AZS-AWFiS Gdańsk	808,5	356	214	37	1415,5
3	AZS-AWF Warszawa	947,8	237,9	170,38	39	1395,05
4	Posnania	539,9	316,3	202,75	227,5	1286,39
5	Zawisza Bydgoszcz	380,5	395,6	297,5	199,7	1273,23
6	AZS-AWF Katowice	608	543	99,67	11	1261,67
7	Polonia Warszawa	314	436,3	304,38	63	1117,63
8	AZS Środ.Poznań	611	274,5	114,5	40	1040
9	Legia Warszawa	447,3	169,5	230	131	977,75
10	AZS-AWF Wrocław	684	93	54	58	889,01
11	Stal Rzeszów	313	224	181,17	78	796,17
12	AZS-AWF Kraków	461,5	186	94,33	52	793,83
13	Spójnia Warszawa	470,5	154,8	107,83	51,5	784,58
14	AZS-AWF Poznań	439,9	129	113	76	757,88
15	Flota Gdynia	229	323	121	80,33	753,33
16	AZS UWM Olsztyn	194,8	232,3	207,67	91	725,75
17	Olimpia Poznań	185,5	259,5	133,5	90	668,5
18	WLKS Siedlce-Iganie Nowe	196	213,5	101	145	655,5
19	Baza Mragowo	274,5	271	88	19	652,5
20	Korner-Novita 10 Zielona Góra	437	151,3	37,5	19	644,75
21	Warta Poznań	316,8	109,5	168,17	37	631,42
22	Gwardia Zielona Góra	151	205,5	185,33	83	624,83
23	Juvenia Białystok	32,13	307	223	62	624,13
24	Podlasie Białystok	124	202	161	133	620
138	UKS Kaliber Białystok		61	59	63	183
169	UKS Hubal Białystok	49	43,84	13	44,33	150,17
176	SKB Suwałki	81,25	30	27	9	147,25
215	Hetman Białystok	36	52	31,75	9	128,75
230	LUKS Hańcza Suwałki		3	36	81	120
230	Sparta Augustów	23	57	28	12	120
336	Cristal Białystok	22	21	28	21	92
351	GUKS Dwójka Łomża		50	12	27	89
396	LUKS Prefbet Śniadowo		11	13	56	80

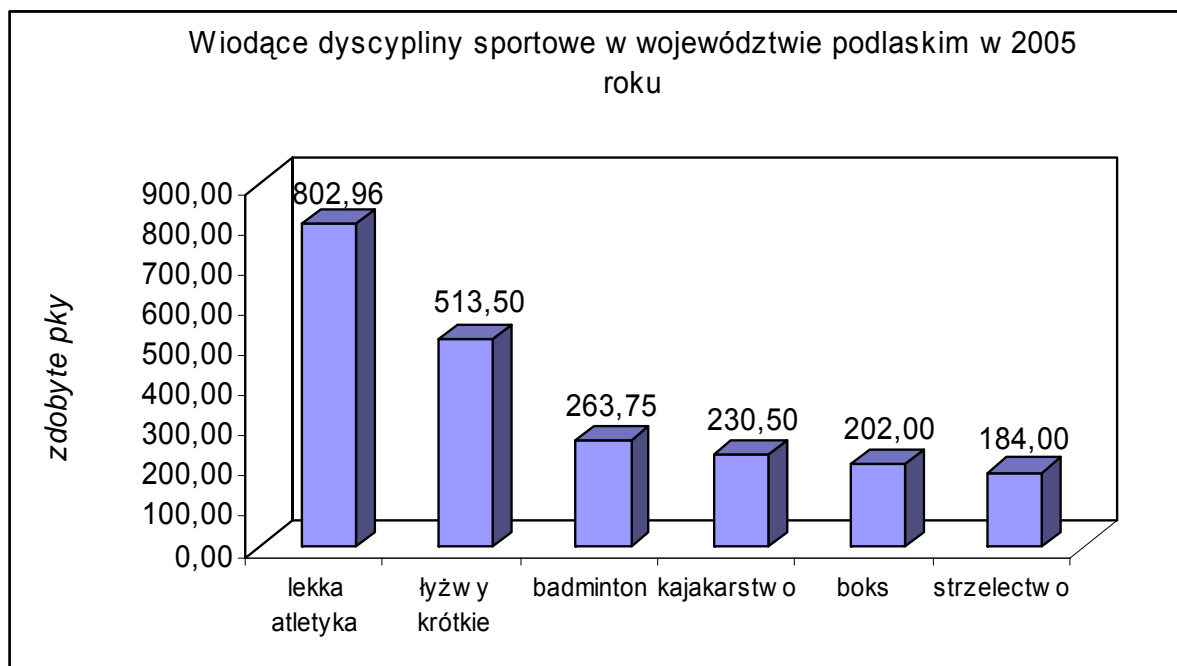
396	UKS "19" Bojary Białystok	4	15	38	23	80
421	Cresovia Białystok	14	30	11	19	74
446	KSz. Hańcza Suwałki	12	29	30		71
475	Narew Łomża	4	11,33	35	18	68,33
504	UKS Narew Łapy		15	3	46	64
512	So-san Białystok		42	9	12	63
521	Medyk Łomża	17	20	8	17	62
521	MOSP Jagiellonia Białystok		31	13	18	62
550	UKS Dojlidy Białystok	25,5	12,67	20	1	59,17
551	AZS Białystok		23,57	8,57	27	59,14
552	UKŻ Grot Suwałki		18	32	9	59
566	MUKS Suwałki		23	34		57
584	Słoneczny Stok Białystok		5,5	18,5	31,5	55,5
621	MUKS Stoczek "45" Białystok	8	19	14	11	52
621	UKS "13" Białystok	6	17	17	12	52
631	UKS Gimbasket 15 Białystok			27,17	24	51,17
664	UMKSz. Jaćwież Suwałki	18	26	4		48
786	UKS Puszcza Supraśl			9	30,75	39,75
883	UKS Herkules Łomża			18	16	34
902	Szkolniak Białystok	25	6	2		33
986	Włóknierz Białystok			12	16,5	28,5
1013	Piast Białystok		8	16	3	27
1013	UKS Puls Zambrów				27	27
1029	MUKS Piętnastka Białystok			8,17	18	26,17
1030	Wigry Suwałki		12	1	13	26
1084	Jagiellonia Białystok		5	11	8	24
1119	KK Kyokushin Suwałki			23,5		23,5
1123	TS Siemiatycze			14	9	23
1142	UKS Dziewiątka Łomża			10	12	22
1210	Sprząśła Supraśl	13	5	2		20
1262	Sokół Sokółka			4	14,5	18,5
1265	UKS Oczko Białystok				18	18
1306	Wissa Szczuczyn		4,5	8	5	17,5
1312	UKS Olimpijczyk Łomża			5	12	17
1337	MOSiR Płyty Grajewo			2	14	16
1366	UKS Błyskawica Dubicze Cerkiew				15,34	15,34
1368	Cresovia Siemiatycze				15	15
1368	UKS Orion Bielsk Podlaski				15	15

1368	UKS Technik Augustów			15		15
1440	LUKS Księżyno				14,5	14,5
1485	UKS Herkules Michałowo			13		13
1531	MKS OSiR Hajnówka			12		12
1531	UKS Wygoda Białystok		2	1	9	12
1627	ŁKS Łomża		7	4		11
1677	UKS Jedynka Łomża			10		10
1818	UKS Pietrasze Białystok				8,66	8,66
1823	SKTS Łomża				8	8
1823	UKT Return Łomża	8				8
1895	MOSiR Grajewo				7,5	7,5
1900	PLAMS Suchowola		2	1	4	7
1900	UKS Juwenia Białystok				7	7
1979	KK Kyokushin Augustów			6		6
1979	MOSiR Bielsk Podlaski				6	6
1979	UKS Czwórka Białystok		3	3		6
1979	UKS Tęcza Narewka				6	6
2174	UKS Jastrząb Kuźnica Biał.				4,5	4,5
2192	MDK Białystok		4			4
2192	MUKS ZSOiZ Czyżew		1		3	4
2192	Ognisko Białystok				4	4
2192	UKS Olimpik Suwałki			1	3	4
2281	Kinoplex Białystok			3,75		3,75
2282	LUKS Badminton Choroszcz				3,5	3,5
2298	BTSz Białystok		3			3
2298	MUKS Płyty Grajewo			3		3
2298	TMKS Kamila Suwałki				3	3
2298	UKS Orkan Mścichy				3	3
2298	UKS Remik Stary Folwark				3	3
2463	LUKS Metalowiec Białystok			1	1	2
2463	Mlekovita Wysokie Mazowieckie			2		2
2463	Puszcza Hajnówka		2			2
2463	UKS Jaguary Miastkowo				2	2
2463	UKS MOS Nord Augustów			1	1	2
2463	UKS Trops Białystok				2	2
2599	UKS Lider Dąbrówka Kościelna				1,5	1,5
2624	Amator Juchnowiec			1		1
2624	Białostocki Klub Karate			1		1

2624	LUKS Czarni Czarna Białostocka			1		1
2624	LUKS Żubr Białowieża			1		1
2624	Maraton Łomża			1		1
2624	MUKS-MOS Mońki				1	1
2624	nst.Podlaskie			1		1
2624	UKS "11" Białystok				1	1
2624	UKS Dwójka Grajewo		1			1
2826	Suma PDL	521,9	1241	1182,4	1155	4100,78

W pierwszej trzydziestce klubów sklasyfikowane są tylko 2 kluby podlaskie – Juvenia Białystok oraz KS Podlasie (w roku ubiegłym KS Podlasie znajdowało się w pierwszej 10). Pozostałe zajmują odległe pozycje – 138 UKS Kaliber, 169 – UKS Hubal Białystok oraz 176 SKB Suwałki.

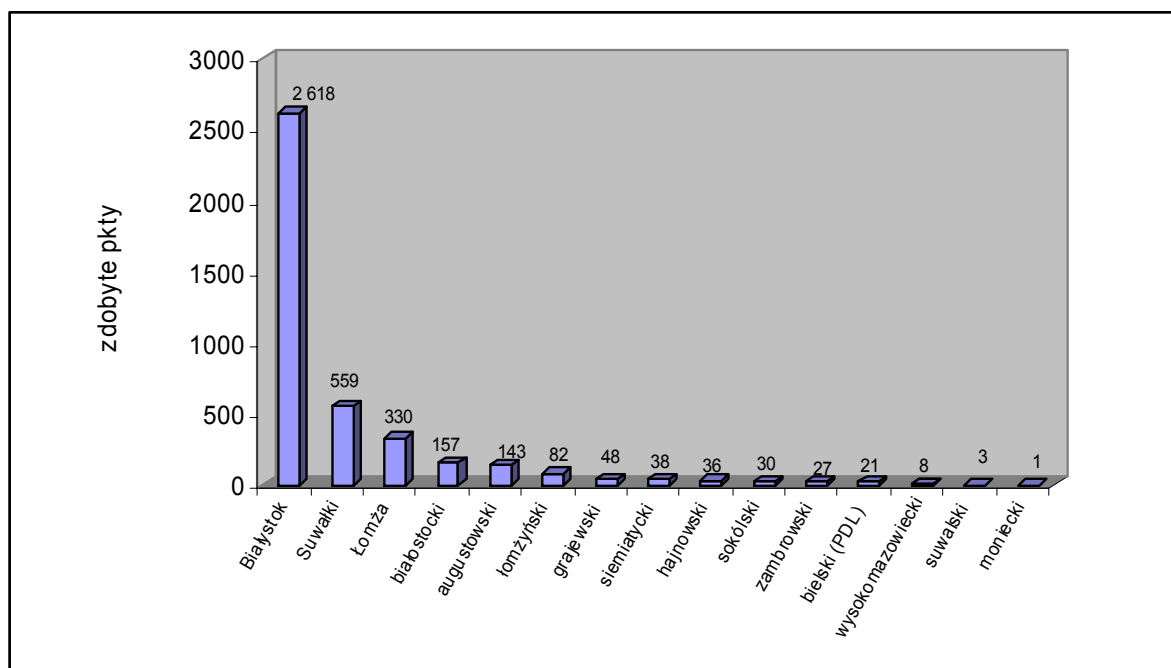
Wykres 2.1 Wiodące dyscypliny sportowe w województwie podlaskim w 2005 roku

Analiza dokonana na podstawie ilości punktów uzyskanych we współzawodnictwie sportowym młodzieży, prowadzonym przez MENiS, wskazuje dyscypliny wiodące oraz niszowe uprawiane w województwie podlaskim. Najwięcej pkt. Zdobyli zawodnicy występujący w lekkiej atletyce,

łyżwach krótkich czy badmintonie, zdecydowanie najmniej odnotowano w triathlonie, karate wkf, piłce siatkowej plażowej oraz brydżu sportowym.

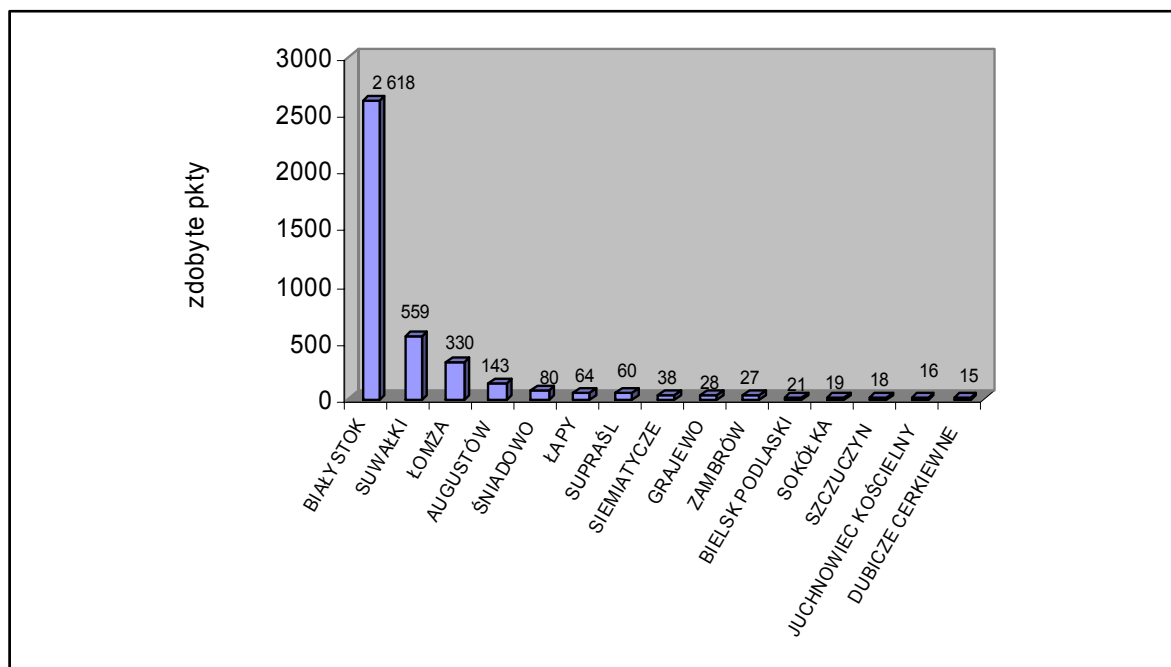
Wykres 2.2 Punktacja łączna powiatów w województwie podlaskim w 2005 roku

W punktacji łącznej powiatów w pierwszej dziesiątce znajduje się powiat białostocki grodzki (na 9. pozycji). W pierwszej pięćdziesiątce ułożył się powiat suwałki grodzki (lok. 50.). W potencjale poszczególnych powiatów występują olbrzymie dysproporcje. Dwa pierwsze powiaty w klasyfikacji Podlasia zdobyły 77% wszystkich punktów. Spośród powiatów w województwie jeden punkt wywalczył powiat moniecki natomiast 2 powiaty nie zostały sklasyfikowane: kolneński oraz sejneński.

Podobnie sytuacja przedstawia się wśród najbardziej aktywnych gmin w Polsce pod względem sportu młodzieżowego, Białystok zajmuje 9. miejsce i jest jedyną gminą w pierwszej czterdziestce. Kolejne miejsca zajmują Suwałki, Łomża, Augustów i Śniadowo. W ogólnopolskim systemie współzawodnictwa sportowego młodzieży jedynie 30 gmin z województwa podlaskiego zdobywało punkty.

Wykres 2.3 Punktacja łączna gmin w województwie podlaskim w 2005 roku

2.4 Sport dzieci i młodzieży

Od roku 2000 prowadzona jest klasyfikacja powiatów województwa podlaskiego w sporcie dzieci i młodzieży szkolnej. Klasyfikacja ta prowadzona jest z aprobatą i o Puchar Marszałka Województwa Podlaskiego, a wliczane są do niej wyniki punktowe uzyskane przez szkoły podstawowe, gimnazja i szkoły ponadgimnazjalne w wojewódzkich (ponadpowiatowych) zawodach sportowych. Na terenie województwa podlaskiego wprowadzony został stały system masowych imprez sportowych dla dzieci i młodzieży wszystkich typów szkół. Rywalizacja sportowa prowadzona jest na terenie szkoły, miasta - gminy, powiatu, kończąc finałami wojewódzkim (wielostopniowe półfinały i finały). W roku szkolnym 2004/2005 zorganizowanych zostało 785 wojewódzkich imprez sportowych (ponadpowiatowych), w których uczestniczyło 55 539 zawodników występujących w 5 949 zespołach szkolnych. Przytoczone dane dotyczą tylko wojewódzkich (ponadpowiatowych) imprez sportowych finansowanych przez Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego oraz Ministerstwo Edukacji

Narodowej i Sportu. W minionym roku szkolnym sklasyfikowanych zostało łącznie 484 szkoły; w tym 226 szkół podstawowych, 161 gimnazjów i 97 szkół ponadgimnazjalnych. Najwięcej szkół sklasyfikowano z miasta Białegostoku – 91 i z powiatu białostockiego – 44, natomiast najmniej szkół sklasyfikowano z powiatów: suwalskiego – 7 i sejneńskiego – 15. Tytuły najbardziej usportowionych szkół zdobyły; Szkoła Podstawowa Nr 32 w Białymstoku – Dyrektor Pan Lech Szargiej, Publiczne Gimnazjum Nr 15 w Białymstoku – Dyrektor Pani Ewa Nowik i Zespół Szkół Rolniczych CKP w Białymstoku – Dyrektor Pan Wiesław Joszczyk.

Końcowa klasyfikacja powiatów za rok szkolny 2004/2005

Powiat	Suma pkt
Miasto Białystok	34 120,00
Powiat sokólski	9 587,75
Powiat białostocki	9 486,50
Miasto Łomża	7 722,50
Miasto Suwałki	6 932,50
Powiat bielski	6 052,00
Powiat augustowski	5 828,25
Powiat grajewski	5 704,50
Powiat wysokiemazowiecki	5 277,50
Powiat łomżyński	4 938,25
Powiat siemiatycki	4 047,00
Powiat hajnowski	3 839,50
Powiat moniecki	3 650,00
Powiat kolneński	3 029,00
Powiat zambrowski	2 718,25
Powiat sejneński	2 072,50
Powiat suwalski	758,50

Trzy pierwsze powiaty z najwyższym postępem przedstawione są poniżej:

1. Powiat wysokiemazowiecki 716,9 pkt.
2. Powiat bielski 601,5
3. Miasto Łomża 447,5

Koncowa klasyfikacja gmin miejskich i gmin miejsko - wiejskich w roku szkolnym 2004-2005

Gmina	Suma pkt
Bielsk Podlaski	4 925,50
Augustów	4 059,00
Grajewo	3 187,50
Dąbrowa Białostocka	2 482,50
Mońki	2 165,50
Suchowola	2 120,50
Supraśl	1 999,00
Sokółka	1 958,50
Łapy	1 891,50
Siemiatycze	1 721,50
Zambrów	1 580,75
Hajnówka	1 498,00
Wysokie Mazowieckie	1 347,00
Kolno	1 195,50
Czarna Białostocka	1 163,50
Wasilków	1 032,00
Sejny	828,50
Szczuczyn	758,50
Lipsk	550,00

Końcowa klasyfikacja gmin wiejskich w roku szkolnym 2004-2005

Gmina	Suma pkt
Piątnica	1 697,00
Juchnowiec Kościelny	1 277,50
Sokoły	1 170,00
Siemiatycze	997,50
Grajewo	963,00
Łomża	895,00
Sidra	781,00
Szepietowo	760,50
Czeremcha	661,00
Turośń Kościelna	655,00
Nowe Piekuty	648,00
Michałow	638,00
Wizna	637,00
Białowieża	633,50

Sztabin	619,00
Kuźnica	571,00
Krynki	570,75
Korycin	569,00
Mały Płock	542,50
Rutki Kossaki	541,50
Trzcianne	515,00
Raczki	512,00
Zambrów	496,50
Narewka	475,50
Sejny	472,00
Śniadowo	468,25
Turośl	462,00
Miastkowo	432,50
Augustów	432,00

Przedstawione klasyfikacje prowadzone są dla określenia mapy sportu szkolnego naszego województwa. Nie trzeba głębokiej analizy, aby zauważyć białe plamy na tej mapie. Na 115 gmin w województwie, 10 nie zostało sklasyfikowanych, w tym aż 5 z powiatu suwalskiego (na 9 gmin w powiecie). Są też gminy posiadające po kilka szkół podstawowych, z których żadna nie zaznaczyła swojej obecności w klasyfikacji sportowej, przykładowo; Dobrzyniewo Duże – 6 szkół, Szypliszki – 5, Zawady – 5, Krypno – 4

2.5 Puchary i nagrody rzeczowe

W ramach rozdz. 92695 § 4210 i 3040, wydatkowane są środki finansowe na zakup nagród rzeczowych, pucharów wręczonych w imieniu Marszałka Województwa Podlaskiego w ramach objęcia patronatem imprez sportowych organizowanych na terenie województwa podlaskiego przez kluby sportowe, uczniowskie kluby sportowe i okręgowe związki sportowe lub uroczystym otwarciem sal sportowych w województwie podlaskim. W latach 2003 – 2005 zostały zakupione puchary, dyplomy, nagrody rzeczowe na kwotę około 114 tys. zł i wręczone na ponad 65 zawodach sportowych o wyjątkowym znaczeniu dla rozwoju kultury fizycznej i sportu w województwie podlaskim.

2.6 Nagrody Marszałka Województwa Podlaskiego

Zgodnie z Uchwałą Nr 141/1798/05 Zarządu Województwa Podlaskiego z dnia 19 kwietnia 2005 roku, każdego roku przeznaczane są środki finansowe na nagrody Marszałka Województwa Podlaskiego za osiągnięcia w dziedzinie kultury fizycznej sportowcom, trenerom i działaczom sportowym. Od 2004 roku kapituła złożona z osób związanych ze sportem w województwie podlaskim wybiera laureatów pięciu kategorii konkursowych: najlepszy sportowiec, młody sportowiec, sportowiec niepełnosprawny, trener oraz za całokształt działalności. W trzech kolejnych edycjach Nagród Marszałka Województwa Podlaskiego każdy laureat otrzymał jednorazową, finansową nagrodę w wysokości 4 tys. zł brutto.

2.7 Stypendia sportowe

Osiągnięcia sportowe zawodników wywodzących się z podlaskich klubów sportowych w ostatnich latach są znaczące. Dyscyplinami sportu, które szczególnie się wyróżniają są sporty lekkoatletyczne. Sportowcy uprawiający te dyscypliny zdobywają wiele medali na zawodach zarówno ogólnokrajowych jak i międzynarodowych. Mimo to pozycja województwa podlaskiego w ogólnopolskim współzawodnictwie młodzieżowym od dłuższego czasu nie ulega poprawie pozostając na niskim poziomie.

Zawodnicy, którzy prowadzą profesjonalne treningi przygotowując się do udziału w prestiżowych zawodach niejednokrotnie znajdują się w trudnej sytuacji finansowej. W związku z tym, aby stworzyć najlepszym z nich dogodne warunki materialne, umożliwić podnoszenie kwalifikacji czy wspierać proces szkolenia przyznaje się stypendia sportowe dla podlaskich sportowców, którzy swoimi osiągnięciami przyczynili się do promowania naszego województwa.

W 2006 roku, podczas I Edycji Stypendiów Sportowych zaplanowane zostało w budżecie województwa podlaskiego 54 tys. zł dla uzdolnionych sportowców. 22 uhonorowanych zawodników otrzymuje miesięcznie około 280 zł brutto.

2.8 Badanie województwa w zakresie potencjału sportowego na podstawie ankiet

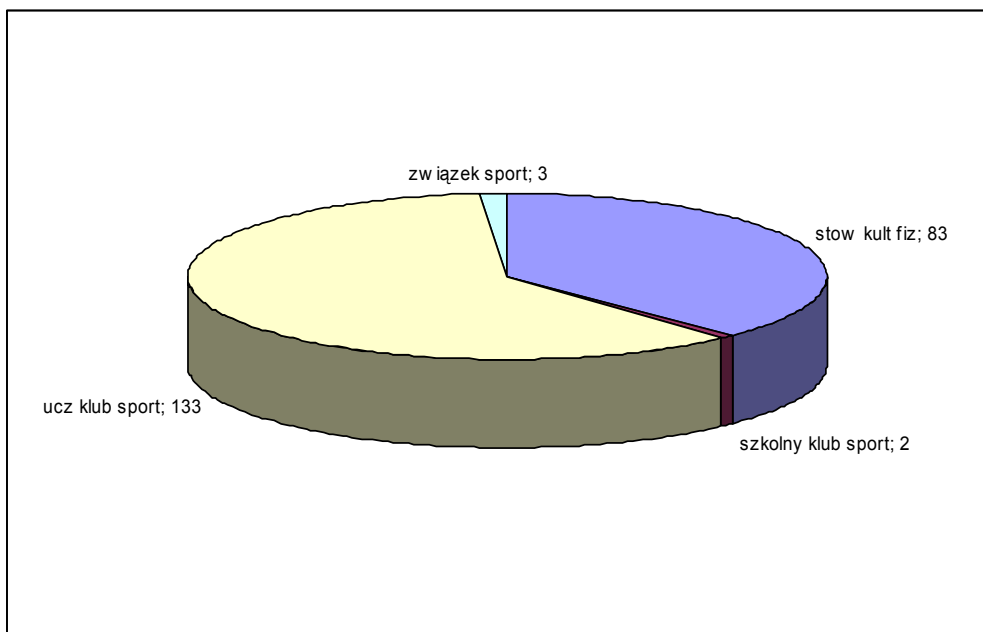
Rozdział ten jest zbiorczym opracowaniem nadesłanych do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego około 220 ankiet, których formularze zostały wcześniej rozesłane do stowarzyszeń sportowych województwa podlaskiego. W ankiecie opracowano istotne zagadnienia i pytania z zakresu stanu kultury fizycznej i sportu.

Na wysłane ankiety odpowiedziały stowarzyszenia sportowe z następujących powiatów województwa podlaskiego:

Powiat	Liczba stowarzyszeń sportowych
augustowski	11
białostocki	41
bielski	9
grajewski	19
hajnowski	18
kolneński	5
łomżyński	13
moniecki	14
sejneński	10
siemiatycki	15
sokólski	15
suwalski	12
wys. maz.	18
zambrowski	17

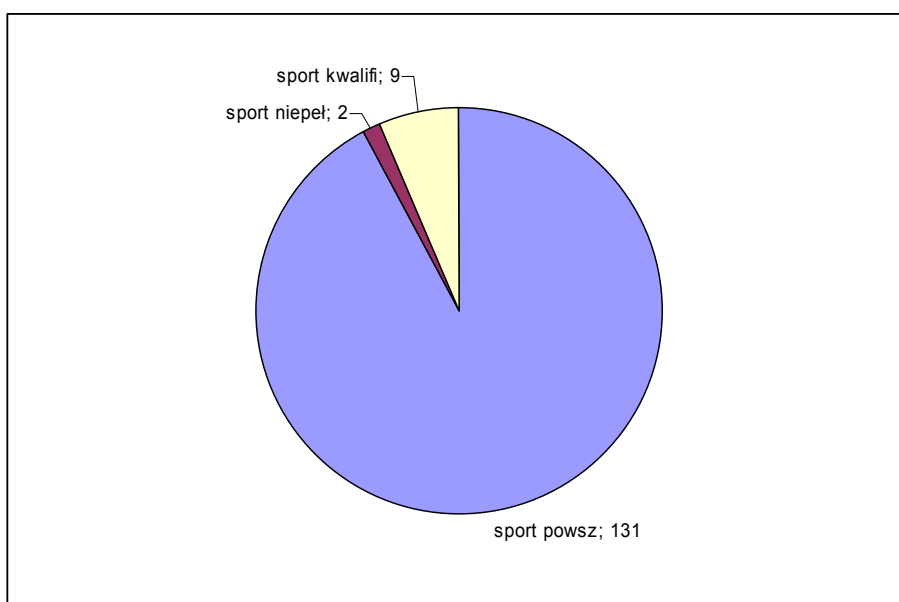
W podziale na formę prawną instytucji wynikającą ze statutu stowarzyszenia, jednostką dominującą w województwie podlaskim jest uczniowski klub sportowy zajmujący się upowszechnianiem sportu wśród dzieci i młodzieży .

Wykres 2.4 Podział na formę prawną stowarzyszeń sportowych w województwie podlaskim

Większość ankietowanych stowarzyszeń sportowych zajmuje się prowadzeniem sportu powszechnego czyli organizacją zajęć sportowych dla uczniów poszczególnych gmin.

Wykres 2.5 Rodzaj działalności stowarzyszeń sportowych w województwie podlaskim

Szacunkowo ilość szkoleniowców w stosunku do ćwiczących w stowarzyszeniach kultury fizycznej przedstawia się następująco:

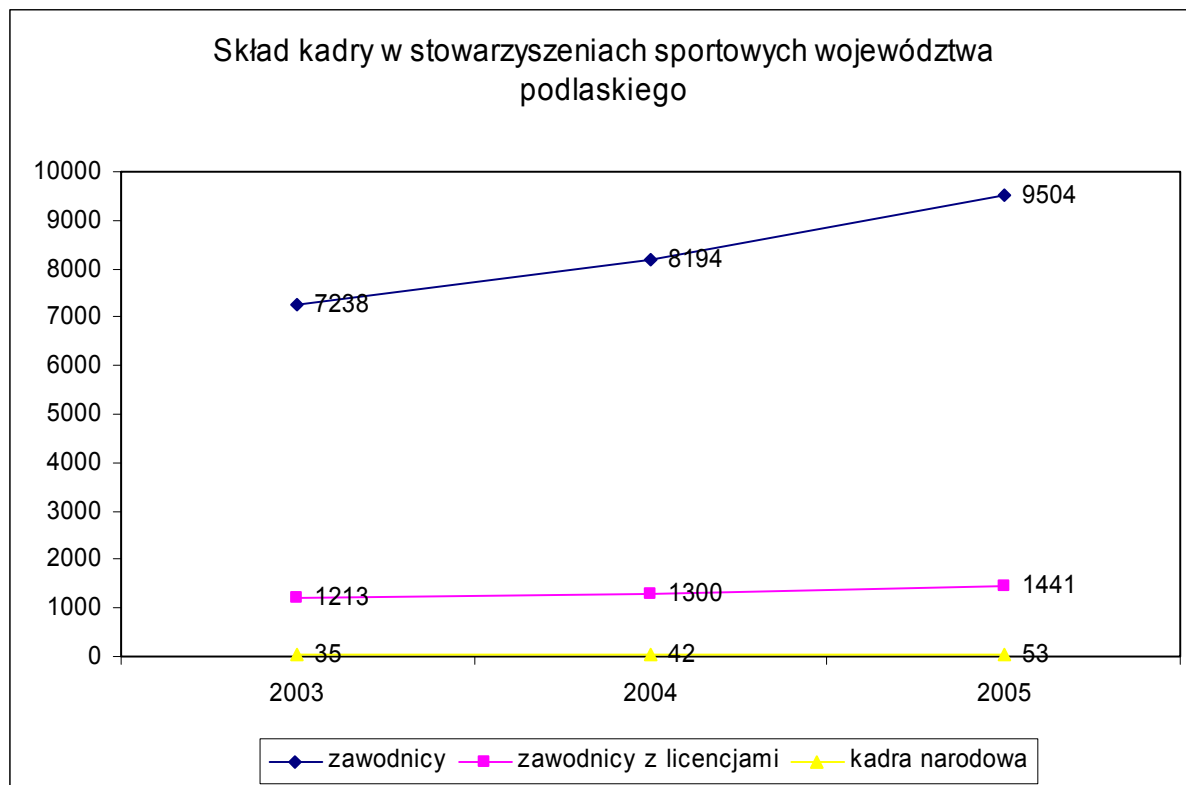
- 1 trener na około 78 ćwiczących
- 1 instruktor na 27 ćwiczących
- 1 szkoleniowiec (trener lub instruktor) na ponad 20 ćwiczących.

Tab. 2.3 Kadra instruktorska w województwie podlaskim

Dane	kadra	trenerzy	instruktorzy	prac. med.
augustowski	20	3	11	
białostocki	505	60	166	22
bielski	35	11	21	2
grajewski	35	2	21	1
hajnowski	61	6	26	3
kolneński	7	0	4	0
łomżyński	68	11	16	4
moniecki	35	11	22	0
sejneński	25	3	22	0
siemiatycki	34	17	15	0
sokólski	28	3	16	2
suwalski	23	1	17	1
wys. maz.	147	4	32	1
zambrowski	36	9	16	0
Suma końcowa	1059	141	405	36

Liczba zawodników objętych działalnością stowarzyszeń sportowych w poszczególnych powiatach województwa podlaskiego w latach 2003-2005 ulega każdego roku zwiększeniu.

Wykres 2.6 Skład kadry w stowarzyszeniach sportowych w województwie podlaskim

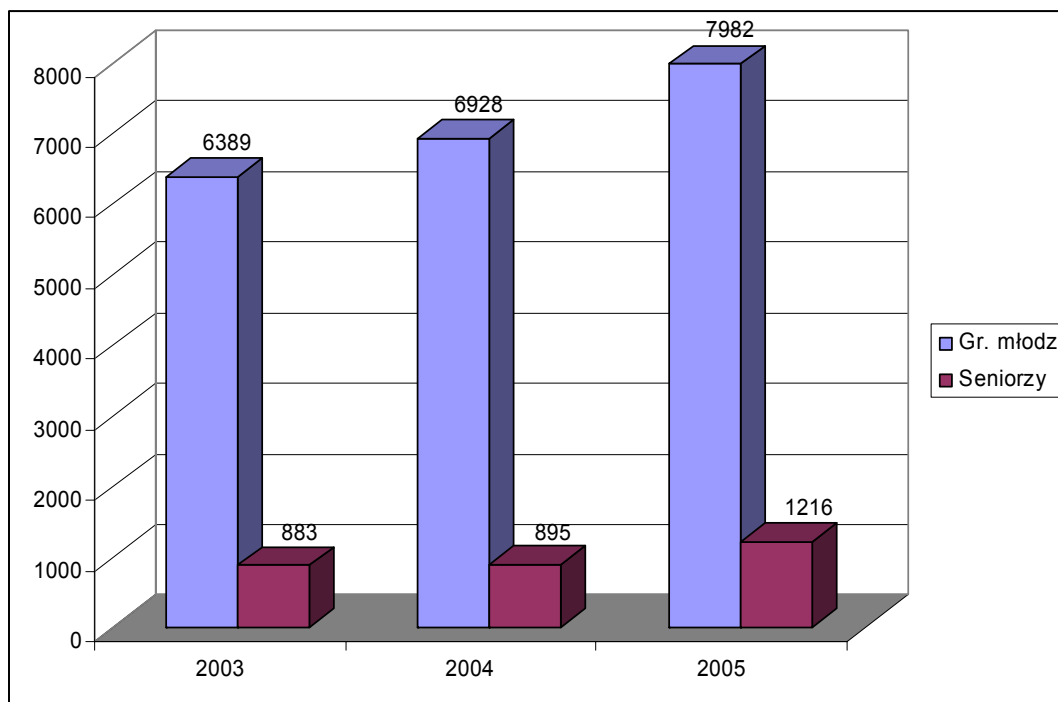
Na podstawie przeprowadzonych badań wynika, że największy udział w grupie osób ćwiczących w klubach posiadają grupy młodzieżowe.

Tab. 2.4 Potencjał zawodników ćwiczących w województwie podlaskim w podziale na grupy wiekowe

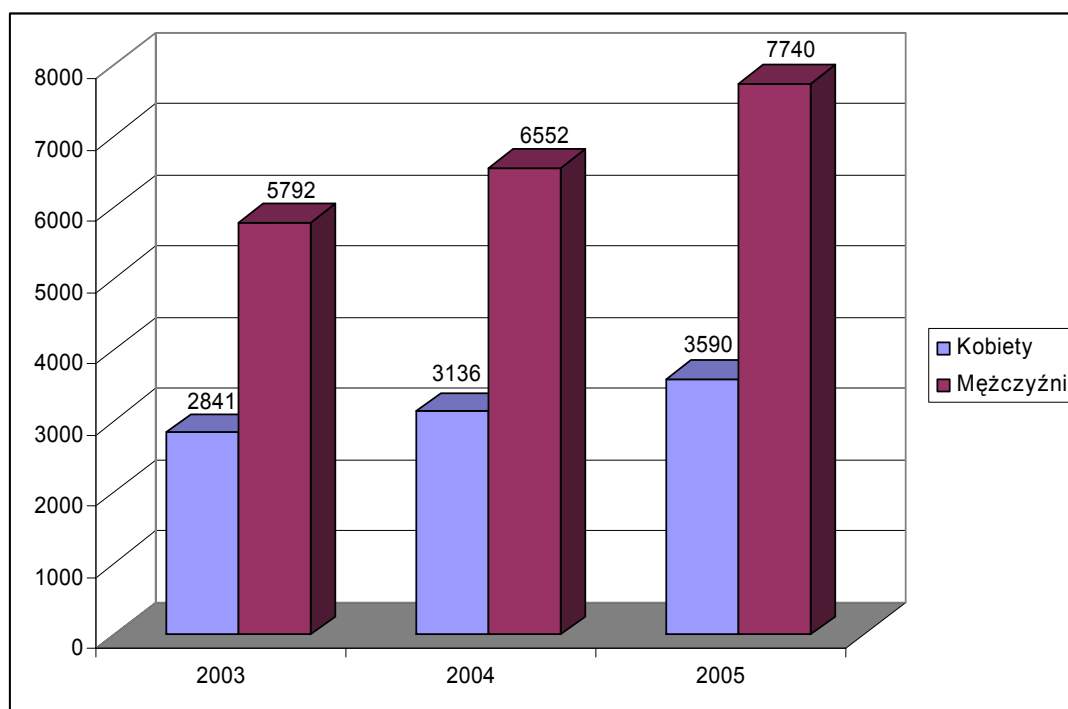
	gr młodzieżowe	seniorzy	kobiety	mężczyźni
2003	6389	883	2841	5792
2004	6928	895	3136	6552
2005	7982	1216	3590	7740

Potencjał zawodników ćwiczących w stowarzyszeniach województwa podlaskiego w poszczególnych kategoriach wiekowych z każdym rokiem systematycznie się zwiększa.

Wykres 2.7 Potencjał zawodników ćwiczących w województwie podlaskim w podziale na grupy wiekowe

Wykres 2.8 Potencjał zawodników ćwiczących w województwie podlaskim

Tab. 2.5 Osiągnięcia sportowe zawodników ćwiczących w województwie podlaskim w zawodach rangi Mistrzostwa Polski

Mistrzostwa Polski	2003	2004	2005
uczestnicy	417	455	475
medaliści	166	268	214

Tab. 2.6 Osiągnięcia sportowe zawodników ćwiczących w województwie podlaskim w zawodach rangi Mistrzostwa Europy

Mistrzostwa Europy	2003	2004	2005
uczestnicy	24	28	32
medaliści	7	4	14

Tab. 2.7 Osiągnięcia sportowe zawodników ćwiczących w województwie podlaskim w zawodach rangi Mistrzostwa Świata

Mistrzostwa Świata	2003	2004	2005
uczestnicy	23	21	27
medaliści	5	2	8

Ciągły wzrost potencjału zawodników ćwiczących w województwie podlaskim nie przekłada się na osiągnięcia na arenie międzynarodowej. Liczba uczestników oraz medalistów najważniejszych zawodów sportowych od lat pozostaje na podobnym poziomie.

ROZDZIAŁ III

WYPOSAŻENIE W INFRASTRUKTURĘ TECHNICZNĄ WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO

Obraz infrastruktury sportowej można stworzyć na podstawie danych zawartych w Programach Rozwoju Bazy Sportowej poszczególnych województw na dany rok. Dofinansowanie inwestycji terenowych ze środków pochodzących z dopłat do stawek w grach liczbowych wynika z Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 kwietnia 1997 roku *w sprawie szczegółowych zasad dofinansowania inwestycji sportowych ze środków pochodzących z dopłat do stawek w grach liczbowych, trybu składania wniosków oraz przekazywania środków i ich rozliczania* (Dz. U. Nr 46, poz. 293 z późniejszymi zmianami). Środkami z dopłat mogą być dofinansowane inwestycje określone w wojewódzkich wieloletnich programach rozwoju bazy sportowej, uchwalonych przez sejmiki województw do wysokości 33% wartości kosztorysowej inwestycji.

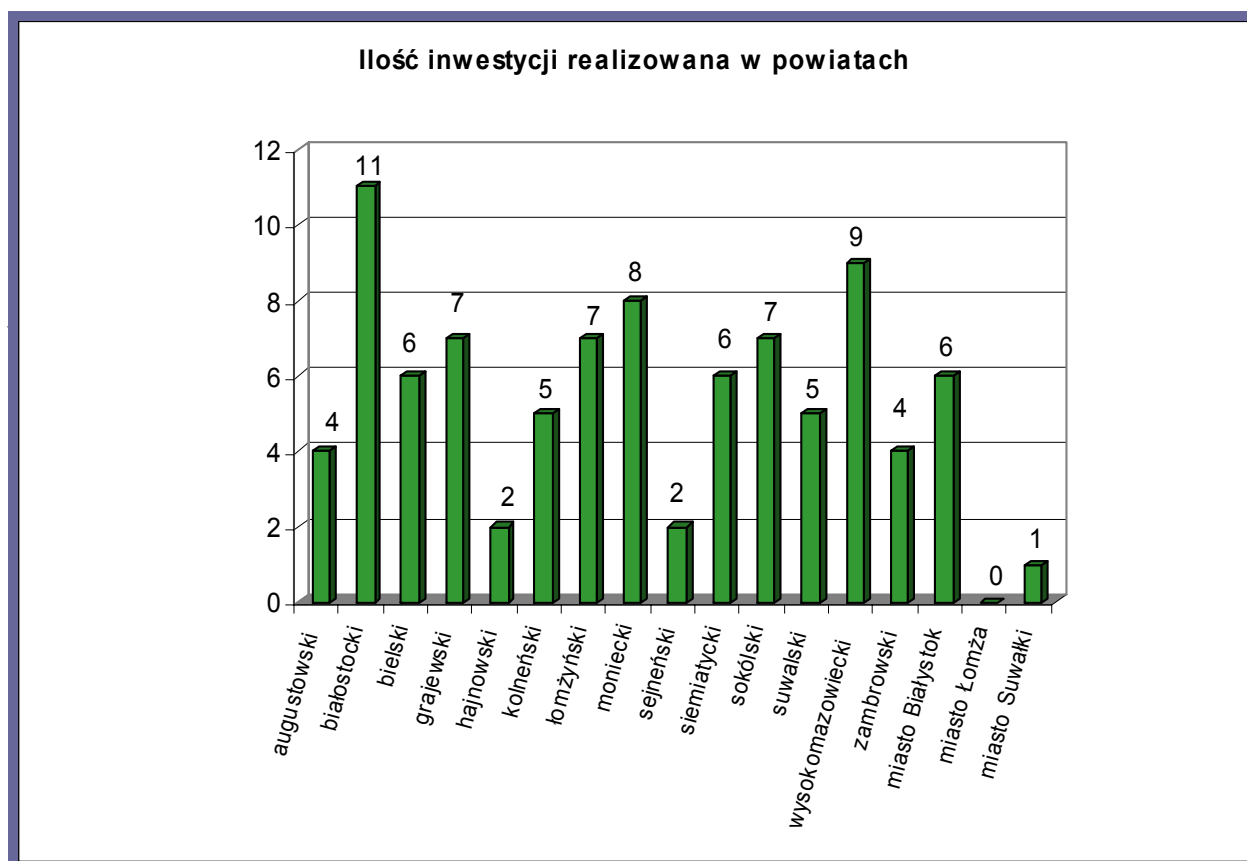
Zakładane przez UKFiS, a następnie MENiS limity środków z dopłat do stawek w grach liczbowych, przeznaczone dla województwa podlaskiego w latach 2000 – 2005 oraz ich zwiększenia i faktyczne wykorzystanie w ciągu roku (w tys. zł)

	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Zakładany limit	6.500	6.500	6.500	9.102	8.802	6.995
Faktycznie wykorzystany limit	8.110	8.040	8.302	10.593	11.411	8.009

Wśród inwestycji dofinansowanych w ramach realizacji Programu Rozwoju Bazy Sportowej Województwa Podlaskiego na lata 2000 - 2005 na realizację 90 inwestycji przeznaczono ze środków z dopłat **54 465 tys. zł. (średnio 9 077 tys. zł. na rok)**. Nakłady przeznaczane są przede wszystkim na budowę

nowych obiektów oraz ich kontynuację, ale zdarza się, że środki przeznaczone są na modernizację lub remont obiektów. Ze względu na niewielką ilość środków oraz dużą ilość zgłoszeń od inwestorów Zarząd Województwa Podlaskiego przyjął średnie dofinansowanie około 30% przyjętego standardowego kosztu budowy. Uwzględniając jednak transze z roku 1999 (2 523 tys. zł.) oraz lat 2006 – 2007 (7 650 tys. zł.), **90** zadań ujętych w Programie otrzymało bądź otrzyma ogółem **64 638 tys. zł.**

Ilość inwestycji realizowanych w województwie podlaskim w latach 2000 - 2005 ujętych do dofinansowania z dopłat do stawek w grach liczbowych w ujęciu powiatowym

Zasady prawne i wytyczne dotyczące dofinansowania inwestycji ze środków Funduszu

- Podstawą prawną w zakresie możliwości uzyskania dofinansowania ze środków z dopłat jest Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i

Sportu z dnia 11 lutego 2005 r w sprawie dofinansowania zadań ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej (Dz. U. Nr 28, poz. 237).
— Dokumentem uzupełniającym są „Wytyczne do projektowania programu rozwoju bazy sportowej”, zatwierdzone przez Ministra Edukacji Narodowej i Sportu 28 lutego 2005 r.

Spośród 90 zadań ujętych do dofinansowania w Programie, na dzień 31.07.2006 r. zrealizowanych zostało 75 (83,3 %), w tym:

Budowa nowych sal i hal sportowych – zbudowano 57 nowych takich obiektów.

Modernizacja sal gimnastycznych – zmodernizowano 3 takie obiekty.

Budowa krytych pływalni – wybudowano 6 krytych pływalni.

Budowa boisk przyszkolnych – wybudowano 4 takie obiekty.

Modernizacja zaplecza stadionów sportowych – zmodernizowano 2 takie obiekty.

Budowa boisk piłkarskich – wybudowano 2 takie obiekty.

Budowa sztucznego lodowiska – wybudowano 1 taki obiekt.

W chwili obecnej realizowanych jest 15 (16,7 %) inwestycji, w tym:

12 nowych sal i hal sportowych (6 ma być ukończonych w ciągu kilku miesięcy):

- UMiG Knyszyn – budowa hali sportowej 41x34
- UM Goniądz – budowa hali sportowej 36x18
- UG Siemiatycze – budowa sali gimnastycznej 24x12 w Czartajewie
- Starostwo Powiatowe Siemiatycze – budowa hali sportowej 36x19 w Ostrożanach

- UG Piątek – budowa hali sportowej 44x24
- UG Turośl – budowa hali sportowej 36x18
- UG Przytuły – budowa sali gimnastycznej 30x18
- UG Trzcianne – budowa hali sportowej 36x18
- UMiG Suraz – budowa hali sportowej 36x18
- UG Grajewo – budowa sali gimnastycznej 24x12 w Rudzie
- UG Krasnopol – budowa hali sportowej 36x18
- UM Białystok – budowa hali sportowej 44x24

kryta pływalnia:

- UM Wysokie Mazowieckie - kryta pływalnia 25x12

Ponadto:

- UM Grajewo – modernizacja stadionu miejskiego
- MOSP Jagiellonia – budowa pełnowymiarowego boiska piłkarskiego ze sztuczną nawierzchnią (trawa)

Ogółem wśród 90 inwestycji ujętych w Programie znajdują się:

69 nowe sale i hale sportowe – 76,6 %

7 krytych pływalni – 7,7 %

4 boiska przyszkolne – 4,4 %

3 modernizacje sal gimnastycznych – 3,4 %

3 modernizacje stadionów sportowych i ich zaplecza – 3,4 %

3 boiska piłkarskie – 3,4 %

1 sztuczne lodowisko – 1,1 %

Gminy, na terenie których nie ma żadnej sali pomocniczej mniejszej niż 24x12 m

- Gmina wiejska Trzcianne – inwestycja rozpoczęta w 2005 r.
- Gmina wiejska Giby
- Gmina wiejska Perlejewo

W województwie podlaskim 24 gminy nie posiada sal gimnastycznych o minimalnych wymiarach 24x12 m na dzień 31.07.2006 r., lecz posiadają sale pomocnicze o wymiarach poniżej 24x12 m.

ROZDZIAŁ IV

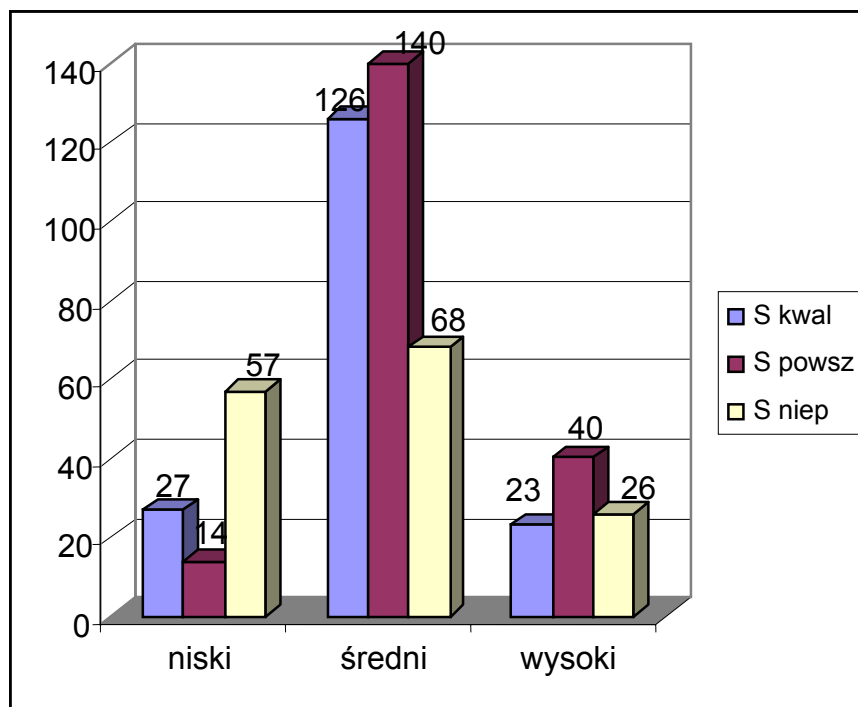
OPINIA PODLASKIEGO ŚRODOWISKA SPORTOWEGO NA TEMAT KADRY SZKOLENIOWEJ, BAZY SPORTOWO - REKREACYJNEJ ORAZ SYSTEMU ORGANIZACYJNEGO

Rozdział ten jest zbiorczym opracowaniem nadesłanych do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego ankiet, których formularze zostały wcześniej odpowiednio przygotowane). W ankiecie opracowano istotne zagadnienia i pytania z zakresu stanu kultury fizycznej i sportu. Ankiety rozesłano do związków, stowarzyszeń i klubów sportowych na terenie województwa podlaskiego.

4.1 Opinia środowiska sportowego na temat kadry szkoleniowej

Z opinii wyrażonych w ankietach wynika, że poziom wykształcenia kadry szkoleniowej w podlaskich stowarzyszeniach i związkach sportowych jest średni. Wysoko wykształconą kadre posiada obszar sportu powszechnego.

Wykres 4.1 Ocena poziomu wykształcenia kadry szkoleniowej w województwie podlaskim w poszczególnych obszarach sportu

Dostęp do bazy sportowej jest utrudniony we wszystkich obszarach sportu. Nieco lepsza sytuacja występuje w sporcie powszechnym: tu opinie ankietowanych są podzielone mniej więcej po połowie. Natomiast jednomyślnie stwierdzono, że dostęp do bazy sportowej osób niepełnosprawnych jest znacznie gorszy niż w pozostałych obszarach sportu.

Z ankiet wynika jednoznacznie, że w województwie podlaskim metody szkoleniowe nie odbiegają od przeciętnego poziomu i są zauważalne w regionie.

Tab. 4.1 Metody szkoleniowe w woj. Podlaskim w opinii stowarzyszeń sportowych

Metody szkoleniowe w woj. Podlaskim	Liczba opinii
pozostawiają wiele do życzenia	11
nie odbiegają od przeciętnego poziomu w regionie	100
są zauważalne w regionie	149
spełniają krajowe standardy	46
prezentują wysoki krajowy poziom	20
zbliżone do najwyższych standardów	5
prezentują najwyższe standardy	9
wytaczają nowe standardy	7

4.2. Opinia na temat bazy sportowo-rekreacyjnej

Zdaniem ankietowanych, stan posiadania bazy sportowej w województwie podlaskim jest niewystarczający. Brakuje nowoczesnych, wielofunkcyjnych ogólnodostępnych obiektów sportowo-rekreacyjnych, a także podstawowej bazy sportowej spełniającej standardy europejskie. Dużym problemem jest stan techniczny istniejących ośrodków: wiele z nich wymaga modernizacji i rozbudowy.

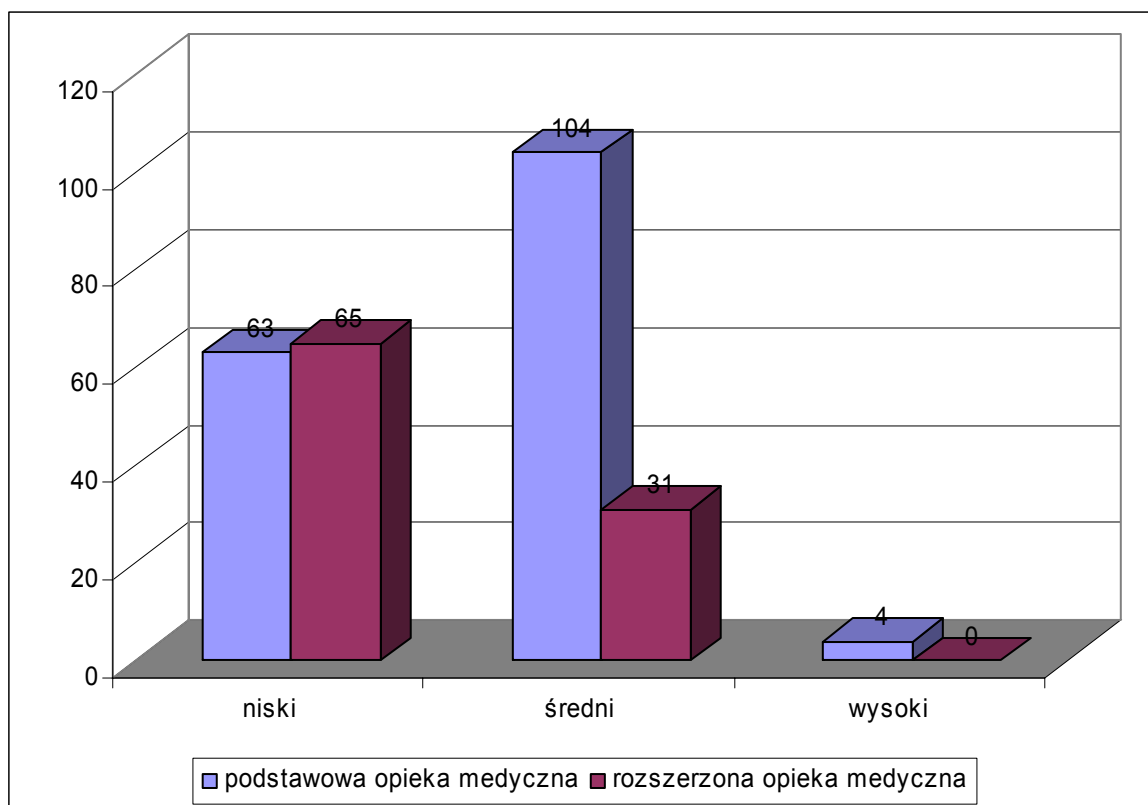
Tabela 4.2 Opinia na temat stanu technicznego bazy sportowo – rekreacyjnej dostępnej dla poszczególnych stowarzyszeń KF

Stan bazy	Liczba opinii	% opinii
wymagający naprawy	16	6,95
niezadowalający	60	26,08
średni	63	27,39
dobry	58	25,21
bardzo dobry	30	13,04
doskonały	3	1,3

4.3 Opinia na temat dostępności do opieki medycznej

Z ankiet wynika jednoznacznie, iż dostępność do opieki medycznej jest na bardzo niskim poziomie. Można wnioskować, że rozszerzona opieka medyczna wręcz nie istnieje w województwie podlaskim

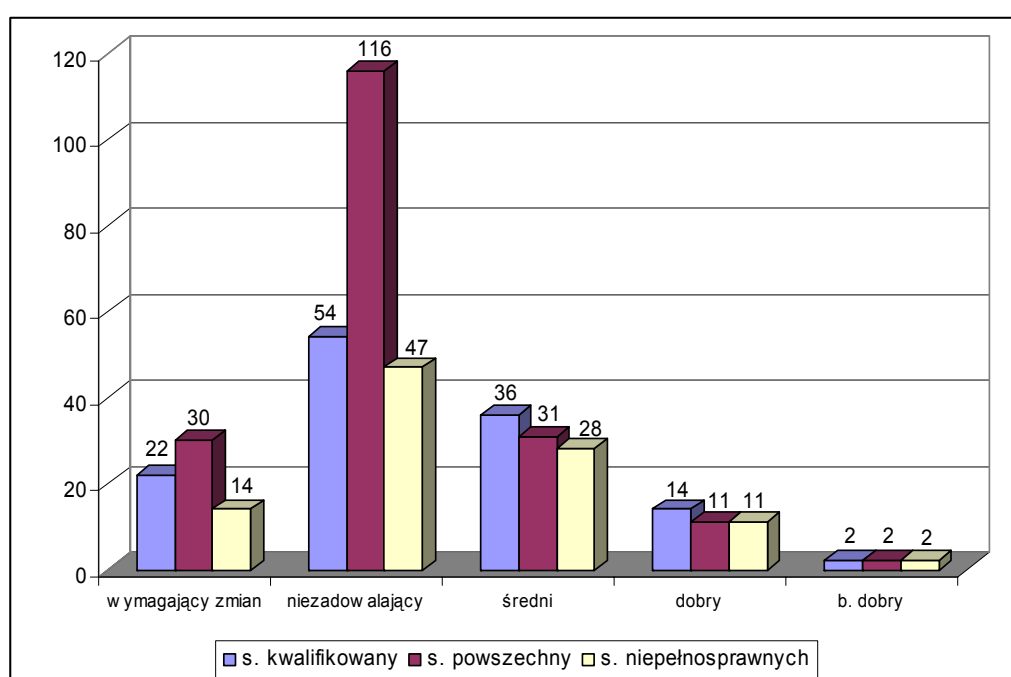
Wykres 4.2 Ocena dostępności do podstawowej opieki medycznej

4.4 Opinia na temat systemu finansowania

System finansowania budzi wiele zastrzeżeń wśród ankietowanych jednostek. We wszystkich obszarach sportu stwierdzono, że najpoważniejszą barierą systemu finansowania są zbyt niskie nakłady na kulturę fizyczną zarówno w budżecie centralnym, jak i w budżetach samorządów lokalnych. Ponadto system finansowy jest skomplikowany oraz nieczytelny.

Wykres 4.3 Ocena systemu finansowania w poszczególnych obszarach sportu

ROZDZIAŁ V

CELE ORAZ ZADANIA PRIORYTETOWE ROZWOJU KULTURY FIZYCZNEJ W WOJEWÓDZTWIE PODLASKIM

Omówione w poprzednim rozdziale problemy w zakresie kultury fizycznej dają podstawę do określenia kierunków rozwoju kultury fizycznej, jak również zadań do podjęcia – nie tylko przez poszczególne samorzady lokalne, czy też stowarzyszenia kultury fizycznej i sportu, lecz także przez samorząd województwa podlaskiego. W rozdziale tym przedstawiono cele strategiczne i główne oraz zadania w zakresie rozwoju kultury fizycznej i sportu w dziedzinie sportu kwalifikowanego oraz sportu dzieci i młodzieży, sportu powszechnego oraz sportu osób niepełnosprawnych.

6.1. Sport kwalifikowany oraz sport dzieci i młodzieży

Cel Strategiczny: Podniesienie poziomu sportowców zawodników
--

CELE GŁÓWNE:

1. Rozwój sportu profesjonalnego
2. Umacnianie i doskonalenie ogólnopolskiego systemu szkolenia i współzawodnictwa sportowego dzieci i młodzieży
3. Uregulowanie kwestii formalno-prawnych i finansowych
4. Optymalizacja systemu doskonalenia kadr
5. Rozwój bazy sportowo – rekreacyjnej dla potrzeb sportu wyczynowego
6. Wprowadzenie nowej jakości zarządzania
7. Upowszechnienie i promocja sportu wyczynowego, w tym sportu dzieci i młodzieży

Cel 1 Rozwój sportu profesjonalnego

- stworzenie systemu preferencji podatkowych dla osób sponsorujących sport
- udzielanie ulg w opłatach należnym gminom
- preferencyjne udostępnianie obiektów sportowych

- stworzenie systemu specjalistycznej sportowej opieki medycznej
- organizacja imprez wysokiej rangi
- stworzenie nowoczesnych metod treningowych w oparciu o badanie naukowe przy ścisłej współpracy z uczelniami wyższymi w województwie podlaskim

Cel 2 Umacnianie i doskonalenie ogólnopolskiego systemu szkolenia i współzawodnictwa sportowego dzieci i młodzieży

- aktywizacja szkolenia i współzawodnictwa sportowego na szczeblu szkół, gmin, powiatów i województw
- rozwój szkolenia młodzieży uzdolnionej sportowo (kadra wojewódzka młodzika i juniora)
- opracowanie systemu pomocy finansowej dla młodzieży uzdolnionej sportowo
- wzmacnianie inicjatyw lokalnych w zakresie klas i szkół mistrzostwa sportowego
- wprowadzenie obowiązkowych badań specjalistycznych i testów preselekcyjnych młodzieży

Cel 3 Uregulowanie kwestii formalno-prawnych i finansowych

- tworzenie ciał opiniotwórczych przy samorządach w województwie (gminy, powiaty, województwa)
- czytelny system udzielania dotacji
- wzmocnienie rangi kultury fizycznej poprzez odpowiednie usytuowanie w strukturach samorządowych
- podniesienie procentowego udziału kultury fizycznej w budżetach samorządów (szczególnie powiatu) w dziale 926
- stworzenie spójnego systemu finansowania kultury fizycznej i sportu (gminy, powiaty, województwa)

Cel 4 Optymalizacja systemu doskonalenia kadr

- system szkoleń i doskonalenia kadry trenerskiej, wolontariuszy, animatorów, sędziów i menedżerów sportu

- stosowanie nowoczesnych metod szkolenia kadry trenersko instruktorskiej
- dofinansowanie szkoleń kadry trenerskiej
- wymiana międzynarodowa doświadczeń z trenerami
- polepszenie warunków pracy trenerów
- zwiększenie kadry trenerskiej w małych środowiskach

Cel 5 Rozwój bazy sportowo – rekreacyjnej dla potrzeb sportu wyczynowego

- powstanie standardowej bazy sportowej województwa
- stworzenie programu rozwoju bazy sportowo-rekreacyjnej
- udostępnienie szkolnych obiektów sportowych dla szkolenia młodzieży na preferencyjnych warunkach (finanse i czas)
- stworzenie systemu udostępniania samorządowych obiektów sportowych

Cel 6 Wprowadzenie nowej jakości zarządzania

- szkolenia w zakresie pozyskiwania środków na działalność sportową
- kreowanie funkcji menedżera sportu
- wprowadzenie działań menedżerskich dla sportu wyczynowego
- uzbrojenie stowarzyszeń w infrastrukturę komunikacyjną
- upowszechnienie internetu wśród stowarzyszeń sportowych
- poprawa efektywności struktur stowarzyszeń sportowych

Cel 7 Upowszechnienie i promocja sportu wyczynowego, w tym sportu dzieci i młodzieży

- podniesienie statusu trenera/instruktora szczególnie dotyczy to osób pracujących z młodzieżą
- organizacja imprez sportowych rangi międzynarodowej
- podniesienie bezpieczeństwa podczas imprez sportowych
- bardziej efektywna współpraca z mediami
- popularyzacja różnych dyscyplin sportowych
- podniesienie rangi okręgowych związków sportowych
- kreowanie pozytywnych wzorców wśród dzieci i młodzieży

- stworzenie warunków dla pozyskiwania dla sportu młodzieży ze środowisk patologicznie zagrożonych

6.2. Sport powszechny

Cel Strategiczny: Rozwój sportu powszechnego w województwie

CELE GŁÓWNE:

1. Popularyzacja uczestnictwa mieszkańców podlasia w sporcie powszechnym
2. Tworzenie warunków dla uprawiania sportu powszechnego w społeczeństwie
 - 2.1. Rozwój bazy sportowej
 - 2.2. Dostosowanie przepisów formalno-prawnych
 - 2.3. Zwiększenie nakładów finansowych na sport powszechny uwzględniające potrzeby wszystkich grup wiekowych
 - 2.4. Szkolenie i doskonalenie kadry instruktorsko-organizatorskiej dla potrzeb sportu powszechnego

Cel 1. Popularyzacja uczestnictwa mieszkańców podlasia w sporcie powszechnym

- prowadzenie stałego systemu współzawodnictwa szkolnego
- zwiększenie ilości ogólnodostępnych imprez sportowo-rekreacyjnych oraz specjalistycznych zespołów (sekcji) ćwiczeń z jednoczesnym poszerzeniem liczby uczestników
- aktywizacja działań na rzecz pozyskiwania uczestników sportu powszechnego oraz zwiększenie ilości członków stałych stowarzyszeń
- tworzenie nowoczesnych ofert programowych
- rozwój i propagowanie nowych form uprawiania sportu powszechnego

Cel 2. Tworzenie warunków dla uprawiania sportu powszechnego w społeczeństwie

2.1 Rozwój bazy sportowej

- zwiększenie nakładów finansowych przez państwo i samorzady na inwestycje i modernizację obiektów sportowo-rekreacyjnych w województwie
- preferencyjne udostępnianie komunalnych obiektów dla potrzeb sportu powszechnego
- budowa nowoczesnych ogólnodostępnych obiektów sportowych
- zagospodarowanie „białych plam” na mapie sportowej gmin, powiatów i województwa
- opracowanie regionalnego oraz lokalnych planów inwestycyjno-finansowych rozwoju bazy sportowo-rekreacyjnej
- zinwentaryzowanie istniejących obiektów i urządzeń sportowo-rekreacyjnych (z uwzględnieniem różnych właścicieli)
- przyciąganie inwestorów prywatnych i propagowanie partnerstwa publiczno-prywatnego

2.2 Dostosowanie przepisów formalno-prawnych

- tworzenie ciał opiniotwórczych przy samorządach w województwie (gminy, powiaty, województwo)
- wzmocnienie rangi kultury fizycznej (poprzez odpowiednie usytuowanie w strukturach samorządowych (wszystkich szczebli)
- tworzenie priorytetów dla stowarzyszeń kultury fizycznej przy zlecaniu organizacji imprez
- wsparcie prawne dla stowarzyszeń sportowych

2.3 Zwiększenie nakładów finansowych na sport powszechny uwzględniające potrzeby wszystkich grup wiekowych

- podniesienie procentowego udziału kultury fizycznej w budżetach samorządów w dziale 926
- stały wzrost nakładów finansowych na sport powszechny przynajmniej o wskaźnik inflacji

- opracowanie czytelnego systemu współfinansowania kultury fizycznej przez samorządy województwa

2.4 Szkolenie i doskonalenie kadry instruktorsko-organizatorskiej dla potrzeb sportu powszechnego

- dofinansowanie szkoleń
- podniesienie poziomu szkoleń m.in. poprzez stosowanie nowoczesnych metod i form szkolenia przy wykorzystaniu potencjału naukowo-dydaktycznego uczelni podlaskich
- uzupełnienie kwalifikacji aktualnie działającej kadry trenersko-instruktorskiej i organizacyjnej
- szkolenie kadr menedżerskich dla potrzeb sportu powszechnego
- propagowanie szkolonego wolontariatu dla potrzeb sportu powszechnego
- tworzenie możliwości wymiany doświadczeń poprzez udział w imprezach międzynarodowych

6.3. Sport osób niepełnosprawnych

<p>Cel Strategiczny: Rozwój i podniesienie rangi sportu osób niepełnosprawnych</p>
--

CELE GŁÓWNE

1. Promowanie sportu osób niepełnosprawnych jako formy rehabilitacji ruchowej, społecznej i zawodowej.
2. Stwarzanie warunków dla ciągłego doskonalenia się animatorów sportu osób niepełnosprawnych.
3. Tworzenie i dostosowywanie odpowiedniej bazy sportowo-rekreacyjnej dla osób niepełnosprawnych

CELE I ZADANIA

Cel 1 Promowanie sportu osób niepełnosprawnych jako formy rehabilitacji ruchowej, społecznej i zawodowej

- szeroka współpraca z mediami, zaistnienie w mediach
- podniesienie rangi sportu niepełnosprawnych wśród decydentów
- zainteresowanie znanych osób (publicznych) sportem niepełnosprawnych
- wprowadzenie funkcji menedżerskiej sportu osób niepełnosprawnych
- informacja w sanatoriach, przychodniach rehabilitacyjnych, zakładach opieki, szpitalach
- wzmocnienie przepływu informacji pomiędzy organizacjami zajmującymi się sportem osób niepełnosprawnych
- promowanie idei wolontariatu

Cel 2 Stwarzanie warunków dla ciągłego doskonalenia się animatorów sportu osób niepełnosprawnych

- organizacja szkoleń specjalistycznych dla animatorów sportu niepełnosprawnych
- dostosowanie oferty szkoleniowej do specyficznych potrzeb organizacji/placówek
- wzmocnienie i wymiana informacji wewnątrz i między organizacjami
- stworzenie mechanizmów umożliwiających dofinansowanie szkoleń animatorów sportu osób niepełnosprawnych za źródeł państwa, samorządów oraz środków pomocowych (w tym UE)
- ułatwienie dostępu do publikacji książkowych i czasopism

Cel 3 Tworzenie i dostosowywanie odpowiedniej bazy sportowo-rekreacyjnej dla osób niepełnosprawnych

- dostosowywanie istniejących obiektów dla osób niepełnosprawnych (likwidacja barier architektonicznych)
- usprawnienie transportu osób niepełnosprawnych w celu korzystania z obiektów sportowo-rekreacyjnych
- stworzenie możliwości korzystania z bazy sportowo-rekreacyjnej na preferencyjnych warunkach dla osób niepełnosprawnych

- działania zmierzające do pozyskiwania środków finansowych na sprzęt sportowo-rehabilitacyjny od samorządów i sponsorów prywatnych
- zwiększenie środków państwa, samorządów lokalnych oraz PFRON na rozbudowę obiektów sportowo-rekreacyjnych dostosowanych dla osób niepełnosprawnych
- upowszechnienie przez gminy informacji na temat dostępnych obiektów dla osób niepełnosprawnych oraz sportowo-rekreacyjnych
- tworzenie bazy hotelowej dla osób niepełnosprawnych

Cel 4 Stworzenie przejrzystego systemu organizacyjnego koordynującego funkcjonowanie sportu osób niepełnosprawnych

- stworzenie organizacji koordynującej działalność KF dla osób niepełnosprawnych w województwie
- wzmocnienie organizacyjne i sprzętowe (komputer, faks, kamera itp.) dla stowarzyszeń sportu osób niepełnosprawnych
- likwidacja systemu grantów, stworzenie przejrzystego, sprawnego i łatwego systemu finansowania sportu osób niepełnosprawnych
- wykształcanie kadry zarządzającej zajmującej się sportem osób niepełnosprawnych

ROZDZIAŁ VI

ZAKOŃCZENIE I WNIOSKI

Przedstawiona w opracowaniu diagnoza stanu kultury fizycznej i sportu województwa podlaskiego przeprowadzona na podstawie badań ankietowych pokazała wiele problemów, z jakimi borykają się nie tylko samorzady lokalne, lecz także stowarzyszenia, związki oraz kluby sportowe.

Najpoważniejszym problemem, jaki od kilku lat nurtuje środowisko sportowe, jest system finansowania działalności jednostek organizacyjnych sportu oraz sposób rozdziału środków finansowych. Reforma administracyjna kraju podzieliła zarówno zadania, jak i kompetencje związane z kulturą fizyczną pomiędzy samorzady wojewódzkie, powiatowe i gminne. Niestety, wraz z podziałem zadań nastąpiło rozdrobnienie, a przede wszystkim drastyczny spadek nakładów finansowych na sport w terenie.

Kolejnym problemem jest brak systemu podziału środków w postaci jasnych, prostych, łatwych w liczeniu reguł, obejmujących złożoność tematyki sportu. Ponadto źródła finansowania, których wbrew pozorom jest wiele, są wykorzystywane nie zawsze właściwie i efektywnie. Dlatego też głównym postulatem zgłaszanym przez środowisko sportowe jest zwiększenie nakładów finansowych na działalność sportową.

Dlatego też biorąc pod uwagę wyżej wymienione czynniki oraz rysujące się możliwości wraz z przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej, oprócz obecnych systemów finansowania sportu, należy podejmować działania w kierunku:

- Lobbying na rzecz stworzenia systemu preferencji podatkowych dla osób sponsorujących sport
- Opracowania systemu pomocy finansowej dla młodzieży uzdolnionej sportowo
- Stworzenia możliwości finansowania programów autorskich

- Dążenia do uzyskania standardów obowiązujących w Unii Europejskiej w zakresie finansowania kultury fizycznej sportu dzieci i młodzieży, sportu kwalifikowanego, sportu niepełnosprawnych, rekreacji itd
- Opracowania programów dotyczących możliwości finansowania sportu ze środków UE
- Kolejnym ze sposobów mogłoby być współdziałanie samorządów tego samego lub różnych szczebli polegające na zawieraniu porozumień na realizację zadań wyższej rangi. Powinny one dotyczyć przede wszystkim zadań systemowych, ciągłych, a nie jednorazowych imprez. Np. porozumienie w sprawie szkolenia młodzieży uzdolnionej sportowo w powiecie lub województwie, wspólne finansowanie szkolenia kadry wojewódzkiej np. młodzików, realizowane przez stowarzyszenia kultury fizycznej szczebla wojewódzkiego.

Sport spełnia istotną funkcję w zakresie kultury masowej. Dlatego też wspieranie kultury fizycznej i sportu jest jednym z podstawowych zadań, które powinno być podejmowane przez samorząd województwa, samorządy lokalne, związki i kluby sportowe. W tym celu należy podjąć również działania zmierzające do zaktywizowania środowiska sportowego poprzez:

- promowanie sportu w lokalnej i regionalnej prasie, radiu i telewizji,
- opracowywanie i wydawanie niekomercyjnych publikacji dotyczących kultury fizycznej
- wspieranie istniejących stowarzyszeń, związków i klubów sportowych w zakresie promocji sportu i kultury fizycznej.

ZAKOŃCZENIE

Miejmy nadzieję, że niniejsze opracowanie będzie wykorzystane w konkretnych pracach zmierzających do poprawy stanu kultury fizycznej i sportu na terenie województwa podlaskiego. Przyczyni się do zdecydowanej intensyfikacji działań, jakie powinny podjąć poszczególne jednostki administracji samorządowej – w tym samorząd wojewódzki wspierając, a równocześnie wykorzystując potencjał stowarzyszeń, związków oraz klubów sportowych działających w województwie podlaskim.